

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРЖИШНОМ НАДЗОРУ

Члан 1.

У Закону о тржишном надзору („Службени гласник РС“, број 92/11), члан 5. тачка 4) мења се тако да гласи:

„4) омогућавање доступности на тржишту јесте свака испорука производа за дистрибуцију, потрошњу или употребу на тржишту Републике Србије у оквиру комерцијалне делатности, са или без накаде;“.

У тачки 6) речи: „физичко или правно лице“, замењују се речима: „ правно или физичко лице регистровано за обављање делатности у складу са законом“.

Тачка 7) мења се тако да гласи:

„7) овлашћени заступник јесте свако правно или физичко лице регистровано у Републици Србији које је примило писано овлашћење од произвођача да поступа у његово име у вези са одређеним задацима у погледу произвођачевих обавеза на основу прописа;“.

Тачка 9) мења се тако да гласи:

„9) дистрибутер јесте свако правно или физичко лице регистровано у Републици Србији за обављање делатности, које није произвођач или увозник, а које у ланцу испоруке омогућава доступност производа на тржиште;“.

У тачки 10) речи:“ министарство надлежно за послове пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде; министарство надлежно за животну средину, рударство, грађевинарство и просторно планирање“ замењују се речима: “министарство надлежно за послове трговине, министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде; министарство надлежно за животну средину; министарство надлежно за грађевинарство, саобраћај и инфраструктуру“, а реч: инфраструктуру“, замењује се речју: „рударство“.

Тачка 11) мења се тако да гласи:

„11) привредни субјект јесте произвођач, овлашћени заступник, увозник, дистрибутер, пружалац услуга испуњења налога или друго правно или физичко лице на које се примењују обавезе у вези са производњом производа, чињењем њихове доступности на тржишту, односно стављањем у употребу у складу са прописима;“

Тачка 16) мења се тако да гласи:

„16) производи који улазе на тржиште јесу производи из других држава намењени стављању на тржиште Републике Србије или намењени за приватну употребу или потрошњу на царинском подручју или стављени у поступак „стављање у слободан промет;“

После тачке 17) додају се тач. 18)-27), које гласе:

„18) неусаглашеност јесте сваки пропуст да се испуни било који захтев на основу овог закона, односно прописа из члана 3 овог закона;

19) пружалац услуга испуњења налога јесте правно или физичко лице регистровано за обављање одређене делатности у складу са законом, које нуди, у оквиру комерцијалне делатности, најмање две од следећих услуга: складиштење, паковање, адресирање, и отпремање, без власништва над укљученим производима, изузимајући поштанске услуге, услуге доставе пакета и све остале поштанске услуге или услуге транспорта робе;

20) пружалац услуге информационог друштва јесте пружалац те услуге у смислу закона који уређује електронску трговину;

21) онлајн интерфејс јесте сваки софтвер, укључујући веб сајт, део веб сајта или апликацију, којим управља привредни субјект или којим се управља у његово име, и који служи да крајњим корисницима омогући приступ производима привредног субјекта;

22) корективна радња јесте свака радња предузета од стране привредног субјекта да би отклонио сваку неусаглашеност ако тако захтева орган тржишног надзора или на сопствену иницијативу;

23) добровољна мера јесте корективна радња ако је не захтева орган тржишног надзора;

24) ризик јесте комбинација вероватноће појављивања опасности која изазива штету и степена тежине те штете;

25) производ који представља ризик јесте производ који има потенцијал да негативно утиче на здравље и безбедност лица у начелу, здравље и безбедност на радном месту, заштиту потрошача, животну средину, јавну безбедност и друге аспекте јавног интереса, заштићене важећим прописима, у мери која прелази оно што се сматра оправданим и прихватљивим у вези са његовом наменом или под уобичајеним или разумно предвидивим условима употребе датог производа, укључујући трајање употребе и, по потреби, његово стављање у употребу, захтеве у погледу инсталирања и одржавања;

26) производ који представља озбиљан ризик јесте производ који представља ризик, за који се, на основу процене ризика и узимајући у обзир уобичајено и предвидиво коришћење производа, сматра да комбинација појављивања опасности која изазива штету и степена тежине те штете захтева брзу интервенцију органа тржишног надзора, укључујући случајеве када последице ризика нису тренутне;

27) крајњи корисник јесте свако физичко или правно лице које борави или је регистровано у Републици Србији, а коме је производ учињен доступним било као потрошачу ван било које трговинске, пословне, занатске или професионалне делатности или као професионалном крајњем кориснику током његове индустријске, односно професионалне делатности. “.

Члан 2.

Члан 6. мења се тако да гласи:

„У областима тржишног надзора које се односе на захтеве за усаглашеност производа са прописаним захтевима и ризике које ти производи могу представљати за здравље и безбедност корисника и друге аспекте јавног интереса уређене прописима из члана 3. овог закона, надлежни орган тржишног надзора спроводи активности, односно предузима мере у складу са тим прописима и општим правилима тржишног надзора која се уређују овим законом, у оквиру делокруга тог органа, у одговарајућем обиму у складу са програмом тржишног надзора, а у сарадњи са другим надлежним органима, укључујући одговарајуће аспекте тог надзора који се обављају у:

1) министарству надлежном за послове трговине:

(1) преко тржишних инспектора, за:

- електричну опрему намењену за употребу у одређеним границама напона,
- једноставне посуде под притиском,
- грађевинске производе,
- електромагнетску компатибилност за производе,
- личну заштитну опрему,
- кућне апарате на гас,
- топловодне котлове на течна или гасовита горива,
- нафту и деривате нафте, био горива и компримовани природни гас,
- машине,
- лифтове,
- радио опрему и терминалну опрему,
- моторна и прикључна возила, опрему и делове за та возила,
- хемикалије и биоцидне производе у складу са посебним прописима,
- текстил, текстилне производе и обућу,
- кристал стакло,
- енергетску ефикасност у складу са посебним законом,
- друге производе и специфичне врсте ризика које ти производи представљају за здравље и безбедност, у делокругу тих инспектора;

2) министарству надлежном за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде:

(1) преко ветеринарских инспектора за медицинске уређаје и медицинска средства у ветерини;

(2) преко пољопривредних, ветеринарских, фитосанитарних инспектора, односно посебних органа у саставу министарства, за друге производе и специфичне врсте ризика које ти производи представљају за здравље и безбедност у делокругу тих инспекција и органа у саставу министарства;

3) министарству надлежном за животну средину преко инспектора за заштиту животне средине, за:

– производе са аспекта ризика од загађења, штетних емисија, буке и других врста ризика у делокругу те инспекције,

– хемикалије и биоцидне производе;

4) министарству надлежном за грађевинарство, саобраћај и инфраструктуру:

(1) преко грађевинских инспектора, за материјале, опрему и инсталације, односно грађевинске производе при уградњи;

(2) преко инспектора за железнички саобраћај, за жичаре за превоз људи;

(3) преко инспектора за безбедност пловила, за пловила за рекреацију;

(4) друге производе са аспекта ризика из делокруга тог министарства;

5) министарству надлежном за рударство и енергетику:

(1) преко рударско геолошких инспектора, за опрему и заштитне системе за коришћење у потенцијално експлозивној средини;

(2) преко инспектора за опрему под притиском, за:

– једноставну опрему под притиском,

– топловодне котлове на течна или гасовита горива,

– опрему под притиском;

6) министарству надлежном за послове рада, преко инспектора рада, за:

(1) личну заштитну опрему у употреби на раду,

(2) машине у употреби на раду,

(3) лифтове у употреби у објектима намењеним за радне и помоћне просторије;

7) министарству надлежном за послове здравља:

(1) преко инспектора за лекове и медицинска средства, за:

– медицинске уређаје и медицинска средства,

– *in vitro* дијагностичка медицинска средства;

(2) преко санитарних инспектора, за:

– играчке,

– козметичке производе,

– хемикалије и биоцидне производе,

– друге производе, хемијске и друге специфичне врсте ризика у делокругу овог министарства;

8) министарству надлежном за послове телекомуникација, преко инспекције за електронске комуникације, за радио комуникациону и телекомуникациону опрему;

9) министарству надлежном за унутрашње послове, преко посебних органа у саставу тог министарства и противпожарних инспектора, за:

(1) експлозиве за цивилну употребу,

(2) производе са аспекта ризика од пожара и других врста ризика у делокругу тог министарства;

(3) пиротехничка средства;

10) министарству надлежном за метрологију, преко Дирекције за мере и драгоцене метала, за:

(1) мерила,

(2) претходно упаковане производе,

(3) предмете од драгоцених метала;

11) Агенцији за безбедност саобраћаја, за моторна и прикључна возила, опрему и делове за та возила, са аспекта ризика из делокруга те агенције;

12) другим органима, организацијама, односно независним регулаторним телима која спроводе активности, односно предузимају мере тржишног надзора у свом делокругу.

Министарство надлежно за послове трговине, преко Сектора тржишне инспекције, обавља послове у вези са представљањем координираног система тржишног надзора и обавештавања о националној стратегији из члана 9. овог закона (Јединствена канцеларије за везу).“

Члан 3.

После члана 6. додаје се наслов: „Задаци привредних субјеката“ и четири нова чл. ба-бг који гласе:

„Члан ба

Производ који подлеже примени прописа из члана 3. овог закона може се ставити на тржиште ако испуњава прописане услове и ако постоји привредни субјект регистрован у Републици Србији који је одговоран за обавезе утврђене примењивим законодавством у односу на тај производ.

Привредни субјект из става 1. овог члана јесте:

(а) произвођач регистрован у Републици Србији

(б) увозник, ако произвођач није регистрован у Републици Србији

(в) овлашћени заступник којег је произвођач писаним путем овластио за извршење задатака одређених у члану бб овог закона

(г) пружалац услуга извршења налога регистрован у Републици Србији у погледу производа којима он рукује када ниједан други привредни субјект наведен под (а), (б) и

(в), овог става није пословно настањен у Републици Србији.

Поред других прописаних обавеза, привредни субјект из става 2. овог члана, извршава следеће задатке:

(1) ако је за производ прописана декларација о усаглашености или декларација о перформансама и техничка документација, проверава да ли је иста састављена и држи декларацију о усаглашености или декларацију о перформансама на располагању органима тржишног надзора у прописаном периоду и води рачуна о томе да се техничка документација може ставити на располагање тим органима на њихов захтев;

(2) на образложени захтев органа тржишног надзора, доставља том органу све информације и документацију потребну за доказивање усаглашености производа, и то на језику које то тело може лако да разуме;

(3) када има разлога да верује да одређени производ представља ризик, о томе обавештава орган тржишног надзора;

(4) Сарађује са органима тржишног надзора, између осталог, на образложени захтев, обезбеђујући при том да се хитна корективна мера предузме ради исправљања сваког случаја неусаглашености са прописаним захтевима за тај производ или, ако то није могуће, ради ублажавања ризика који тај производ представља, када органа тржишног надзора од њега захтева или на сопствену иницијативу када привредни субјект из става 1. овог члана сматра или има разлога да верује да одређени производ представља ризик.

На производу или његовој амбалажи, његовом пакету или пратећем документу, наводи се име, регистрована трговачко име или регистровани жиг и подаци за контакт, укључујући поштанску адресу привредног субјекта из става 1 овог члана.

Овлашћени заступник

Члан 6б

Произвођач овлашћује овлашћеног заступника за обављање задатака наведених у овом члану, не доводећи у питање било које друге задатке, односно обавезе у складу са прописима.

Овлашћени заступник обавља задатке ближе описане у овлашћењу.

На захтев органа тржишног надзора, овлашћени заступник доставља копију овлашћења на језику који је у службеној употреби у Републици Србији.

Овлашћени заступници имају одговарајућа средства која им омогућавају да испуне своје задатке.

Продаја на даљину

Члан 6в

Сматраће се да су производи који се нуде на продају онлајн или другим средствима продаје на даљину учињени доступним на тржишту ако је понуда усмерена на крајње кориснике у Републици Србији.

Понуда за продају ће се сматрати усмереном на крајње кориснике у Републици Србији, ако релевантни привредни субјект усмерава своје активности на било који начин ка Републици Србији.

Обавеза сарадње

Члан 6г

Привредни субјекти сарађују са органима тржишног надзора у погледу радњи којима бе се могли уклонити или ублажити ризици које представљају производи којима су ти субјекти омогућили доступност на тржиште.

Пружаоци услуга информационог друштва сарађују са органима тржишног надзора, на њихов захтев, и у посебним случајевима, како би се олакшало свако деловање предузето ради уклањања или, ако то није могуће, ублажавања ризика које представља производ који се нуди или је понуђен на продају онлајн у оквиру њихових услуга.“

Члан 4.

У наслову изнад члана 7. после рећи: „Општи захтеви“, иза запете, додају се речи: „национална стратегија“.

У члану 7. после става 2. додају се четири нова става која гласе:

Влада доноси општу националну стратегију тржишног надзора (у даљем тексту: стратегија), најмање сваке четврте године.

Стратегија из става 3. овог члана донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Стратегијом се промовише доследан, свеобухватан и интегрисан приступ тржишном надзору и спровођењу прописа из члана 3. овог закона, при чему се разматрају сви сектори обухваћени тим законодавством и све фазе ланца снабдевања производима, укључујући увезене производе и дигиталне ланце снабдевања, узимајући у обзир:

(а) доступне информације о неусклађеним производима, посебно информације из провере и контроле органа тржишног надзора, укључујући контроле производа који улазе на тржиште Републике Србије, а по потреби тржишне трендове који могу да утичу на степен неусклађености за категорије производа и могуће претње и ризике повезане са технологијама у настајању;

(б) области које су препознате као приоритети за спровођење хармонизованог законодавства ЕУ;

(в) планиране активности за смањење неусаглашености у областима које су утврђене као приоритети, укључујући, по потреби, минималне нивое контроле предвођене за категорије производа који имају значајне нивое неусаглашености;

(г) оцену сарадње између надлежних органа тржишног надзора.

Сажетак Стратегије се објављује на веб сајту надлежних органа тржишног надзора.“

Досадашњи став 3. постаје став 7.

Члан 5.

У наслову изнаг члана 9, после речи: „Обавезе“ додају се речи: „и овлашћења“.

У члану 9. после става 5. додаје се пет нових става која гласе:

„Органи тржишног надзора спроводе своје активности како би обезбедили:

(а) делотворан тржишни надзор над производима који су стављени на располагање на интернету и изван њега у оквиру своје материјалне и територијалне надлежности у погледу усаглашености и безбедности производа;

(б) да привредни субјекти извршавају одговарајуће и сразмерне корективне мере

(в) предузимање примерених и сразмерних мера ако привредни субјект не предузме корективне мере.

Када одлучују о томе које провере треба извршити, које производе треба проверити и у којој мери, органи тржишног надзора примењују приступ заснован на ризику узимајући у обзир следеће:

(а) могуће опасности и неусаглашености повезане са производом и, ако је примењиво, њихово појављивање на тржишту;

(б) активности и радње под контролом привредног субјекта;

(в) информације (евиденције) о привредном субјекту у погледу претходних неусаглашености;

(г) ако је примењиво, процене ризика које спроводи орган надлежан за царински надзор;

(д) притужбе потрошача и друге информације примљене од других органа, привредних субјеката, медија и других извора који би могли да упућују на неусаглашеност.“

Органи тржишног надзора су овлашћени да спроводе активности тржишног надзора у складу са законом, на један од следећих начина:

(а) директним спровођењем свих активности надзора у оквиру своје надлежности;

(б) обраћањем другом надлежном органу у складу са овлашћењима и надлежностима другог органа и установљеном институционалном и административном организацијом;

(в) ако је за извршење одређеног овлашћења потребно одобрење надлежног суда, могу поднети захтев том суду, а у случају одбијања захтева могу уложити жалбу на такву одлуку суда.

Поред овлашћења која имају на основу прописа из члана 3. овог закона, органи тржишног надзора су овлашћени да:

(а) од привредних субјеката захтевају да доставе одговарајућа документа, техничке спецификације, податке или информације о усклађености и техничким аспектима производа, укључујући приступ уграђеном софтверу у мери у којој је такав приступ потребан ради процене усклађености производа са примењивим законодавством у било којем облику и без обзира на медиј или место на којем су та документа, техничке спецификације, подаци или информације складиштени, да их копирају или да захтевају да им се исто достави;

(б) од привредних субјеката захтевају да доставе релевантне информације о ланцу испоруке, о појединостима дистрибутивне мреже, о количинама производа на тржишту и о другим моделима производа који имају исте техничке карактеристике као дотични производ, ако је то важно за усаглашеност са захтевима релевантног законодавства;

(в) од привредног субјекта захтева да доставе релевантне информације потребне за утврђивање власништва над интернет страницама, ако су те информације повезане са предметом надзора;

(г) без претходне најаве спроведе контролу на терену и физичку проверу производа;

(д) улази у све пословне просторије, земљишта или превозна, однос утврђивања усаглашености и прикупљања доказа;

(ђ) самоиницијативно покрене проверу, односно одговарајућу активност тржишног надзора ради истраживања односно утврђивања и отклањања неусаглашености;

(е) од привредног субјекта захтева предузимање одговарајућих мера ради усклађивања у случају неусаглашености производа или ради уклањања ризика;

(ж) предузме одговарајуће мере ако привредни субјект пропусти да предузме одговарајуће корективну радњу или ако неусаглашеност или ризик и даље траје, укључујући овлашћење да забрани или ограничи доступност производа на тржишту или нареди да се производ повуче или опозове;

(з) покрене, односно захтева покретање поступка за изрицање казни у складу са законом;

(и) прибави узорак, између осталог под тајним идентитетом, како би тај узорак прегледао и како ради провере и утврђивања неусаглашености и прикупљања доказа;

(ј) ако не постоје друга делотворна средства за уклањање озбиљних ризика:

- да захтева уклањање садржаја који упућује на сродне производе са онлајн интерфејса или да захтева да се крајњим корисницима приликом приступа интернет садржају прикаже изричито и јасно упозорење; или

- ако захтев из претходне алинеје не изврши, захтева од пружаоца услуга информационог друштва да ограничи приступ онлајн интерфејсу, између осталог захтевањем од релевантне треће стране да спроведе такве мере;

У циљу спровођења активности тржишног надзора, органи тржишног надзора могу користити све информације, документа, налазе, изјаве или обавештајне податке, као доказ у сврху спровођења активности тржишног надзора, без обзира на њихов облик и медиј (носач података) на којем су сачувани.“

Члан 6.

У члану 19. став 1. реч: „три“ замењује се речју: „четири“.

Члан 7.

У члану 24. став 4. речи: „економије и регионалног развоја“, замењују се речју: „привреде“.

Члан 8.

После члана 26. додаје се наслов: „Казнене одредбе“ и нови члан 26а, који гласи:

„Члан 26а

Новчаном казном од 300.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које у својству привредног субјекта из члана ба. став 2. не изврши било који од својих задатака прописаних у члану б. ст. 2. и 3. и чл. бб и бг, односно правно лице пружалац услуга информационог друштва ако не изврши своје задатке из члана бг. став 2.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара и физичко лице и одговорно лице у правном лицу.“

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“